

KOLUMNY PODSTAWKOWE PROAC RESPONSE D1

Cena (para): 7499 zł

Dystrybucja: [Audio Klan](#)

Kontakt:

ul. Szkolna 45
05-270 Marki k/Warszawy
tel. +48 (0-22) 777 99 00

e-mail: aklan@audioklan.com.pl

Strona producenta: [ProAc](#)

Tekst: Wojciech Pacuła

Brytyjska marka [ProAc](#), producent zespołów głośnikowych, to od ponad trzydziestu lat przede wszystkim Stewart Tyler – założyciel i jej szef. Początkowo sprzedawał on swoje produkty pod marką Celef Audio, ale w roku 1979 założył ProAc. Centralną pozycją w jej ofercie od lat jest seria Response, do której należą również testowane kolumny D1 (lub D One, w zależności od tego, gdzie o tym czytamy).

To maleńkie, dwudrożne kolumnienki, ze 130 mm głośnikiem niskośredniotonowym i niewielką, 19 mm kopułką wysokotonową. Pierwszy z wymienionych przetworników ma solidnym odlewany kosz, z wąskimi ramionami, ułatwiającymi przepływ powietrza, na którym wytłoczono logo ProAc. Tak naprawdę jednak głośnik został wyprodukowany w norweskim SEAS-ie i dla ProAc jest modyfikowany. Jego cechami charakterystycznymi są też membrana – plecionka z lakierowanego na czarno, włókna szklanego – oraz przezroczysty stożek fazowy z akrylu. Wykończenie kolumn jest perfekcyjne. To pierwszy test kolumn tej marki na łamach „[High Fidelity](#)”. Jak to możliwe? Nie jestem pewien...

ODSŁUCH

- Dead Can Dance, *Spiritchaser*, 4AD/Beggars Japan, Audiophile Edition, WPCB-10078, SACD/CD; recenzja [TUTAJ](#).
- Depeche Mode, *Sounds Of The Universe*, Mute/EMI Music Japan, TOCP-66878, CD+DVD; recenzja [TUTAJ](#).
- Wynton Kelly, *Kelly Blue*, Riverside/JVC, JVCXR-0050-2, XRCD2.
- Frank Sinatra, *Only The Lonely*, Capitol/Mobile Fidelity, UDCD 792, gold-CD; recenzja [TUTAJ](#).
- The Beatles, *09.09.09* [sampler], Apple/Parlophone/EMI, 6844142, 2 x CD, recenzja [TUTAJ](#).
- *Cantate Napoletane Del' 700*, Capella della Pietà de' Turchini, Eloquentia, EL 0919, CD.
- King Crimson, *Lark's Tongues in Aspic*, WHD Entertainment, IECF-30006, HDCD/HQCD.
- The Modern Jazz Quartet, *Pyramid*, Atlantic/Warner Music Japan, WPCR-25125, CD.
- Ariel Ramirez, *Misa Criolla*, José Carreras, Philips/Lasting Impression Music, LIM K2HD 040, K2 HD; recenzja [TUTAJ](#).
- Barney Kessel, *On Fire*, Interplay Records/Pony Canyon, MYCJ-30538, HQCD.
- Carol Sloane, *Hus-A-Bye*, Sinatra Society of Japan, Muzak, XQAM-1031, CD.
- Carmen McRae, *Carmen McRae*, Bethlehem/JVC, VICJ-61458, K2HD.

Kolumny ProAca są naprawdę maleńkie. Ich wykonanie jest jednak absolutnie bez zarzutu, dlatego to swego rodzaju „klejnocik”. Wystarczy się im jednak przyjrzeć, dotknąć, podnieść, żeby nabrać do nich zaufania. To dopracowane konstrukcje, z solidną obudową i przyjemnymi przetwornikami. Zastosowana w nich miękka, niewielka kopułka jest znana od lat, stosuje ją i ProAc, i wiele innych firm, chwając sobie jej nienatarczywy, ale całkiem detaliczny dźwięk. I rzeczywiście – D1 grają w otwarty, wcale nie stłumiony sposób. Od razu wiadomo, że to nie jest najlepszy przetwornik dostępny na rynku, ale ostatecznie liczą się też inne rzeczy, także to, jak dany głośnik zgrywa się z pozostałymi. A tutaj wszystko jest naprawdę bardzo dobrze zszyte. Wracając jednak do góry – jest jej naprawdę sporo, a nie ma się przy tym wrażenia przesytu. A to dlatego, że kolumny grają w bardzo kulturalny sposób, nigdy nie przekraczając granicy dobrego smaku. Być może pochodną właśnie takiego grania jest niezwykle szeroka i głęboka scena dźwiękowa. To niebywałe, jak ładnie można za te pieniądze pokazać akustykę wewnątrz z płyty *Hush-A-Bye* Carol Sloane – naprawdę bardzo przyjemny efekt: głos został pokazany nieco głębiej niż przy [Spendorach SP1](#) i został umieszczony w wyraźnie odróżnialnych, acz stanowiących z nim niepodzielną całość, rodzajach otoczenia. Równie ładnie ukazały te małe „tabletki” wokale Carmen McRae – z wigorem, żywą artykulacją, a przecież bez podkreślania wyższej średnicy. Różnice w realizacji między nagraniami tej artystki, a nagraniami Julie London, zamieszczonymi na tym krążku w formie bonusów, były niezwykle wyraźne, ale nie tylko dlatego, że są wyraźne (a są), a dlatego, że D1 pokazały ich charakter, rodzaj głosu itp. I to bez rozjaśnienia, co było szczególnie godne podkreślenia przy ciepłym, nisko osadzonym głosie London.

Jak można z powyższego akapitu wywnioskować, środek pasma jest bardzo ładny. No i rzeczywiście – jest. Brzmi jednak w znaczący sposób odmienny od tego, jaki proponują chociażby przywoływane Spendory, chyba główny konkurent D1. Te ostatnie mają niezwykle ciepłą, gęstą barwę. Żeby to uzyskać, poświęcono część rozdzielczości i precyzji. Tutaj jest na odwrót – to raczej dokładne, bardziej rozdzielcze, bardziej przejrzyste kolumny. Nie są rozjaśnione, mijamy tego świadomość, też są koherentne, też wydają się ciut ciepłe, ale podają wszystko nieco dokładniej, są nieco wierniejsze „literze” muzyki. I to właśnie dlatego niezwykle podobały mi się płyty z lat 50. i 60., jak *Pyramid* The Modern Jazz Quartet, *On Fire* Barney Kessela, czy *...the way it was!* Arta Peppera. Wszystkie te krążki łączy mocna, naprawdę, jak na tamte warunki znakomita góra o naturalnej barwie i świetnej artykulacji. ProAki pokazały to wyjątkowo ładnie. Nie było mowy o tak dokładnym ataku, jak z metalowych kopulek SEAS-a w moich Harpiach, ani też o tak rozbudowanej wyższej górze. W ramach tego, co było słycać, zarówno umiejętność oddania barwy, energii, jak i aury blach, góry instrumentów dętych, głosów, gitar itp., były dobrze uchwycone, wszystkie te elementy były wyjątkowo smakowite i po prostu dawały radość. A jak znakomicie pokazane zostały wokale z *Sounds Of The Universe* Depeche Mode! Mój przyjaciel, który wpadł specjalnie na odsłuch ProAków stwierdził, że tak dobry wokale z dużych kolumn nie jest chyba możliwy (choć sam ma pokaźnej postury, podłogowe kolumny Danish Physics). Nie zgodziłbym się z tym całkowicie, myślę, że dobre podłogówki potrafią jeszcze więcej, ale rzeczywiście – wrażenie obcowania z żywym człowiekiem było znacznie silniejsze niż w większości kolumn za te pieniądze, bez względu na ich konstrukcję.

Response D1 to niewielkie kolumny, właściwie mini-monitory. Obydwie mieszczą się w jednej komorze średniotonowej Dobermannów... Dlatego też mają swoje ograniczenia. Przede wszystkim nie schodzą zbyt nisko. Tak, truizm, to normalka, ale trzeba sobie zdać sprawę z tego, że niepodbarwione kolumny o tych rozmiarach nie mają szans pokazać niczego poniżej 50-60 Hz tak, jak większe konstrukcje. I nie ma czego zwalać na „charakter” na to, że „to przecież monitory”, bo jest to zwykła wada – muzyka (dźwięk) to pełne pasmo i kropka. Rozumiem oczywiście wybory i szczególne wymogi niektórych systemów, problemy lokalowe itp. i właśnie w takich przypadkach takie kolumny, jak D1 spiszą się na medal. Nie mówmy jednak, że są to pełnozakresowe konstrukcje! Niewielkie rozmiary reglamentują ilość basu. ProAki grają jednak naprawdę fajnie,

mimo że nie słycać dokładnie podstawy kontrabasu, ani gitary basowej, a niskie zejścia analogowych syntezatorów z *Sounds Of The Universe* Depeche Mode były dość lekkie. We wszystkich tych przypadkach zachowana została jednak struktura dźwięku, pewien, charakterystyczny dla danego nagrania klimat. Tak, fajnie by było, gdyby niskie pomruki z *Song Of The Stars*, utworu ze *Spiritchasera* Dead Can Dance były mocniejsze, bardziej masywne, ale fizyki nie przeskoczysz. Drugim ograniczeniem, z jakim musieli się konstruktorzy D1 zmierzyć są ograniczenia dynamiki. Te zostały ładnie zaadaptowane do ogólnego charakteru brzmienia – przez żywą, niestłumioną górę ma się wrażenie sporej lekkości w oddawaniu kontrastów. Ta, tak naprawdę, nie jest zbyt duża i żeby „wyciągnąć” z D1 jak najwięcej potrzebny będzie wydajny wzmacniacz. Choć podawane przez producenta dane techniczne mówią o impedancji 8 Ω i wcale nie najniższej skuteczności, to jednak, w rzeczywistości, trzeba dołożyć „do pieca”, żeby dynamika całkiem nie siadła. Wokal José Carrerasa był więc bardziej uspokojony i nie tak ekspresyjny, jak się do tego przyzwyczaiłem. Był pokazany dokładnie, barwa była taka, jak trzeba, ale możliwości wyrazu, tak genialnie przez inżynierów dźwięku uchwycone, a przez pana Winstona Ma przywrócone do świetności, były raczej ograniczone. Takie życie...

Pomimo tego wszystkiego, D1 grają znacznie większym dźwiękiem, niż by to wynikało z ich rozmiarów i średnicy głośników. To wyjątkowo wysmakowane monitory, które wymagają długiego wygrzewania i mocnego wzmacniacza. Ich góra jest aktywna, mocna i nasycona. Nie jest to jakiś wybitnie detaliczny czy wyrafinowany przetwornik, ale naprawdę świetnie zgrano go z głośnikiem niskośredniotonowym i być może o to właśnie chodziło. Ten ostatni jest mało podbarwiony, a z kolumn nie starano się wydobyć niskich pomruków, których nie mają prawa wydawać. Głosy są lekko nosowe, ale w ramach marginesu bezpieczeństwa, a dzięki temu dźwięk jest nasycony i ma dobre wymiary. Na szczególne uznanie zasługuje scena dźwiękowa – jest niesamowicie zniuansowana i pełna! I nie chodzi wcale o to, że mamy do czynienia z monitorami i „monitory tak grają” – to błędne podejście, spadek po dawnych czasach! Kiedyś rzeczywiście kolumny podstawkowe lepiej pokazywały przestrzeń, dokładniej oddawały źródła pozorne, ale nie tylko dlatego, że były mniejsze, a dlatego, że łatwiej było zintegrować dwa głośniki niż trzy, że mniejsze formy nie drgają tak, jak większe itp. Teraz te powody, moim zdaniem, w dużej mierze zniknęły, zostały przewyciężone. Wprawdzie jedna z najlepszych przestrzeni, jaką słyszałem pochodził z podstawek Sonus Fabera Electa I i elektroniki Ancient Audio, ale z drugiej strony jeszcze lepiej słycać ją było z kolumn Wing tego producenta ([TUTAJ](#)) – potężnych, naprawdę wielkich konstrukcji. A I Dobermanny rysują ją lepiej niż znakomita większość monitorów. Bo wszystko się zmieniło... Dlatego tym mocniej trzeba podkreślić to, co robią ProAki. Co tym samym czynię.

BUDOWA

Kolumny Response D1 (D One) to podstawkowe konstrukcje brytyjskiej firmy ProAc, zastępujące wcześniejszy model Respose 1SC. To maleńkie głośniczki, w pewnej mierze pochodną najbardziej znanych kolumn tej firmy Tablette. Inne przetworniki, nieco inne rozmiary, ale to chyba dobry trop. Kolumny wyposażono w głośnik wysokotonowy z jedwabiu o średnicy 19 mm, z wyłożonym materiałem tłumiącym frontem i dużą puszką wytłumiającą. Głośnik zmodyfikowano specjalnie dla tej firmy. Na dole pracuje 130-mm głośnik niskośredniotonowy W15CY-C, przygotowywany przez SEAS-a specjalnie dla ProAca, w którym zastosowano membranę z plecionki z włókna szklanego, magnes Excel oraz nieruchomy korektor fazy. Ten ostatni wykonano w nietypowy sposób, bo z przezroczystego akrylu. Ma on na pewno poprawić estetykę produktu, ale i wpływa pozytywnie na mechanikę układu, tłumiąc wibracje. Dodajmy, że głośnik wysokotonowy zamontowano z offsetem, nie na osi – to znak rozpoznawczy tej firmy. Właśnie z tego powodu należy kolumny ustawić tak, aby głośniki wysokotonowe znalazły się po wewnętrznej stronie. Z moich obserwacji wynika też, że najlepiej, jeśli są skierowane bezpośrednio na uszy słuchającego.

Obudowę wykonano z płyt MDF i wyłożono od wewnątrz grubymi matami bitumicznymi, tłumiącymi wibracje i dodatkowo pianką poliuretanową (gąbką). Zwrotnicę – cewki rdzeniowe i kondensatory polipropylenowe – zamontowano na płycie drukowanej, umieszczonej bezpośrednio na

zaciskach głośnikowych. Kabel to miedziana plecionka FlexiSpeaker z firmy Bandridge. Okleina z naturalnego drewna jest bardzo ładna i dostępna jest w czterech podstawowych wariantach: klonu, wiśni, czarnym oraz mahoniowym. Na specjalne zamówienie można dostać okleinę z hebanu. Z tyłu umieszczono podwójne gniazda głośnikowe spięte prostymi prętami. Gniazda mają bardzo ładny kształt, wygodny też przy zakręcaniu. Lepiej jednak skorzystać z wtyków bananowych, ponieważ widły nie mają zbyt dużego pola styku. Na tylnej ścianie znajdziemy też wylot bas-refleksu. W dolnej części obudowy wypuszczono do przodu niewielki wypust, licujący się z założoną maskownicą.

Dane techniczne (wg producenta):

Impedancja nominalna: 8 Ω

Rekomendowana moc wzmacniacza: 20-100 W

Pasma przenoszenia: 38 Hz-30 kHz

Skuteczność: 87,5 dB (1 W/1 m)

Wymiary (WxHxD): 168 x 305 x 260 mm

Waga (sztuka): 9 kg